

- kommunfullmäktige
kommunstyrelsen
övriga nämnder
förvaltning

CEMR – den europeiska deklARATIONEN för jäMstÄlldhet; program för Jönköpings kommun

Fastställt av kommunfullmäktige 2011-01-27 § 13

JÖNKÖPINGS KOMMUN

CEMR
den europeiska deklARATIONEN för
jäMstÄlldhet

Strategi för Jönköpings kommun

Bakgrund

CEMR-deklarationen är ett verktyg för kommuner, landsting och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten. Avsikten är att se till att diskrimineringslagstiftningen efterlevs och att principer reglerade i internationella avtal omsätts i praktik på lokal och regional nivå. Det är i vardagen som jämställdhet skapas – eller ojämställdhet vidmakthålls. Genom sin närhet till invånarna kan kommuner, landsting och regioner direkt medverka till att beslut som främjar jämställdhet får effekt i människors vardag.

Rådet för europeiska städer grundades i Genève 1951 av en grupp europeiska borgmästare som senare öppnade upp mot regionsamverkan och blev Rådet för Europas kommuner och regioner (CEMR).

CEMR arbetar inom många verksamhetsområden som regionalpolitik, transport, miljö och jämställdhet. Dess kommittéer och arbetsgrupper försöker påverka förslag till EU-lagstiftning för att tillvarata kommunala och regionala intressen och angelägenheter.

Hittills har fler än 900 lokala och regionala myndigheter från 27 länder undertecknat stadgan varav Jönköpings kommun är en av dessa. Undertecknandet skedde i december 2006.

Jämställdhetsdeklarationen, som har utarbetats av CEMR, antogs i maj 2006 och innehåller en rad åtaganden för att främja jämställdhet inom kommunens samtliga ansvars- och verksamhetsområden.

CEMR – den europeiska deklarationen för jämställdhet på lokal och regional nivå

Deklarationen består av 6 principer och 30 artiklar som ur ett jämställdhets- och kvalitetsperspektiv belyser bl. a:

- kommuners och regioners politiska roll
- utbud av service och tjänster såsom socialtjänst, vård och omsorg och utbildning
- arbetsgivarroll och personalpolitik
- ekonomisk verksamhet
- upphandling av varor och tjänster
- könsrelaterat våld och människohandel
- samhällsplanering och hållbar utveckling, exempelvis miljö, infrastruktur och kollektivtrafik

Vad innebär det att underteckna deklarationen?

- Den politiska församling som beslutar om ett undertecknande ansluter sig till deklarationens sex principer om jämställdhet och förbinder sig därmed att verka för ett förverkligande av dessa. Därutöver finns 30 artiklar som fungerar som ett stöd för hur man går från ord till handling.

Man undertecknar deklARATIONEN i sin helhet. Deklarationen är inte i juridisk mening bindande dokument. Varje kommun, landsting eller region har rätt att göra sin bedömning av vilken eller vilka frågor i deklARATIONEN som man vill börja med att fokusera på.

- Vidare ska undertecknaren utarbeta en handlingsplan för jämställdhet och tillsätta nödvändiga resurser för att den genomförs. Ett undertecknande möjliggör också erfarenhetsutbyte och att jämföra sig med andra kommuner, landsting och regioner – både nationellt och internationellt.

Deklarationen är utformad för att oavsett verksamhetsområde fungera som en vardagschecklista vid:

- planering och beredning inför beslut
- beslutsfattande
- det praktiska genomförandet
- uppföljning och utvärdering av genomförandet av förändringsprocesser

Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har under år 2009 inlett ett omfattande jämställdhetsarbete, Hållbar Jämställdhet (HåJ), med medel från SKL. Detta avslutas juni 2010 men kommer att fortgå i den ordinarie verksamheten. Jämställdhetsintegrering är en strategi för att nå målet jämställdhet, dvs. att kvinnor och män har samma makt såväl över sina egna liv som i samhället, har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden.

Syftet med jämställdhetsintegrering är att förbättra verksamheten, höja kvaliteten samt säkerställa att resurser fördelas på ett ickediskriminerande sätt mellan män/pojkar och kvinnor/flickor. Servicenivån ska vara god och likvärdig oavsett kön m.m.

Ansvar för detta arbete ligger hos verksamhetsansvariga på förvaltningarna. En förutsättning för jämställdhetsintegrering är att verksamheterna kartläggs, analyseras, utvärderas och att förbättringar kontinuerligt sker.

Kunskaper om könets betydelse är en viktig förutsättning för att arbetet ska leda till förändringar av attityder och värderingar och för att kommunen ska kunna tillgodose medborgares, kunders och brukares behov. Ett sätt är att kvalitetssäkra de processer som finns inom kommunens alla delar.

Mål för jämställdhets- och mångfaldsarbetet

Strategidokumentet för CEMR-deklARATIONEN och Jönköpings kommuns jämställdhetsplan 2010 har ett gemensamt syfte och mål; att främja jämställdhet för kommunens invånare, anställda och att motverka diskriminering .

Jönköpings kommun ska bidra till att skapa förutsättningar för att kvinnor och män i kommunen har samma makt och möjligheter att forma sina liv. Människor som kommer i kontakt med kommunen skall behandlas på likvärdigt sätt oavsett kön m.m. Fokus ska läggas på jämställdhetsintegrering av kommunal service och kommunalt finansierad service samt ett intensifierat jämställdhetsarbete i den egna organisationen. Ingen medborgare skall diskrimineras vid sina kontakter med Jönköpings kommun

Utgångspunkten för detta arbete är CEMR-deklarationen samt Diskrimineringslagstiftningen.

Ett avgörande steg mot jämställda verksamheter togs med Kommunfullmäktigebeslutet, 2009-09-24:

1. Könsuppdelad statistik införs i kommunens alla verksamheter.
2. Könsrelaterad statistik och mätetal som underlag till kommunens verksamhetsplaner/årsredovisningar.
3. Fortsatt arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i samtliga verksamheter, s k jämställdhetsintegrering, i enlighet med CEMR- deklARATIONEN.
4. Tydliggöra lednings- och arbetsgivaransvar i jämställdhetsfrågor.
5. Återkommande uppföljning avseende diskrimineringslagens regler i kommunens styrdokument.”

Metod

I kommunens jämställdhetsplan berörs de artiklar i CEMR-deklarationen som avser området ”Allmän ram för jämställdhet” och ”Arbetsgivarrollen”. Utöver dessa är det de artiklar som finns under områdena ”Den politiska rollen” och ”Rollen som tjänsteleverantör” som har hög prioritet. De politiska partierna har ansvar för att agera så att artiklarna på området ”Den politiska rollen” kan bli möjliga att uppfylla. Inom området ”Rollen som tjänsteleverantör” pågår ett omfattande arbete som initierades i det särskilda projekt som tidigare omnämnts.

I samband med det årliga arbetet med budget och verksamhets- och investeringsplaner görs de prioriteringar i CEMR-deklarationen, så att kommunen successivt når målsättningarna i deklARATIONEN.

Avstämning av vad som uppnåtts i CEMR-deklarationens artiklar och kommunens jämställdhetsplan sker i samband med årsredovisning . Detta sammanställs årligen i en jämställdhetsrapport som redovisas till kommunfullmäktige. Minst var tredje år görs en utvärdering och revidering av planen och strategin.